

VERTEC.

Izhaja
1. dné v
mesecu
in stoji
za celo
leto po
pošti
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
Brez
pošte:
za celo
leto 2 gl.
40 kr.,
za pol
leta 1 gl.
20 kr.

Naroč-
nina naj
se na-
prej pla-
čuje in
pošilja
ured-
ništvu v
špital-
skih
ulicah
hž. št.
273
v Ljub-
ljani.
(Lai-
bach.)

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 5.

V Ljubljani 1. maja 1874.

Leto IV.

Majnikova pesen.*)

K

amor koli zrè okó,
Vse je oživljèno,
Vse je lépo in mladó,
Kakor prerojèno;
Zlati majnik vse budí,
Rajskih nam prinaša dníj.

Kaže se do cvéta cvet,
Róžice nam mláde
V krog potrésene so spet
Na goré, liváde;
Duh iz njih puhti sladák,
Napolnjuje čisti zrak.

Gozd, košát vže in hladán,
Vabi prilizljívo,
V njem prepeva zbor glasán
Ptíči ljubeznjivo;
Kdo bi tu ne bil vesel
In od serca ne zapél?

V gozdu skače bistri vir,
Vije se igraje,
Pastirica in pastír
Plešeta vriskáje;
Oh, kakó sta srečna zdaj,
Zémeljski imóta raj.

O mladina, poj, le poj!
Tebi sreča sijé;
Deček in devica svoj
Venec naj si vije.
Zdaj je majnik, zdaj je čas,
Vse ga zdaj praznúj na glas!

Vendar, stari, tudi vi
Zdaj se veselíte,
Uživájte svojih dníj,
Tugo pozabíte!
Morda majnik drugi vže
Najde v krilu vas zemljé.

Vse naj vriska, poje zdaj,
Majnik vence víje;
Več ne pride mu nazáj,
Kdor ga zdaj ne víže;
Vse Očeta naj čestí,
Ki veselje nam dári.

*) Vzeta iz „Pesnij“ *Franja Ser. Cimpermana*, osmošolca, umeršega 30. majnika 1873. l
Po njegovej smrti uredil in izdal njegov brat Jos. Cimperman. Pesni so baš zdaj prišle na
svet in zaradi njih resnične izverstnosti jih je priporočiti vsacemu izobraženemu Slovincu.

„Ured.“

S i r o t a B a r i c a.

(Poslovenil J. S—a.)

Gospodinja Kosana je uže dalje bolehala ter s trdom gospodinjila, a vendar se je še mučila, kolikor je mogla. Okrevala najbolj zato nij, ker nij imela čistega zraka in zd ave krepke hrane.

Nje mož, Andrej Sodín, bil je težák, mazáč in postopač, kakoršnih je po večjih mestih mnogo. Delo ga je malokedaj veselilo, in če je eno dvajsetico zaslužil, bil je za dve žéjen, ter žeje si nij mogel ugasiti, dokler nij zadnji cvének po goltu splaval.

Kosana in Andrej sta imela sina Ivanka, in tudi neka tuja sirota je bivala z njimi v ubožnej koči.

Bilo je začetkoma novembra meseca, a uže tako merzlo, da je les pokal. Zaslužiti se nič nij dalo, in ubožci po predmestjih so živéli največ ob darovih iz samostanov in dobrodejnih družeb. Dremljóč je sedel Andrej pri merzlej peči; žena mu je kerpala suknjo, a sin je gledal ter poskušal čitati na veliko knjigo.

Ura na steni je kazala tri po polu dné. Andrej se predrami, zazeha in s hripavim glasom vpraša: „Imaš li kaj jedí, Kosana?“ „Jedí?“ reče Kosana. „Anti si o polu dne juho sam posrebal, ne gledeč, bodedo li mi še kaj jedli ali ne.“ „Mislil sem, da ste vi svoje uže snedli.“ „Ali ne veš, da vsak dan samo po enkrat smem poslati po juho?“ Krajcarja v hiži tudi nij, da bi je kupila.“

„Res, nikder nij zaslužka,“ zamermrá mož, ter spet zadremlje.

„Meni do sebe nič nij,“ velí žena bolj sama soboj, „in dolgo uže ne bodedo na svetu; kaj bi li počela tukaj? V tem življenji nemam nič veselja; po vse dni nič jesti, a delati kakor sužnja, da-si od slabosti jedva (komaj) glavo po konci deržim.“

„Mati, vse bode bolje,“ spregovori sin; „tudi meni je tako življenje odurno, in —“

„In vidva si poiščeta boljšega,“ seže mu oče v besedo. „Nu, meni jako ustrežeta; drago mi bode, če se vaju takój iznebim.“

„Zakaj tako govoriš?“ žena mirno reče. „Uže štirinajest dnij nama nijsi ni krajcarja pridobil; kar zaslužiš, zapiješ, in kar ti v roke pride, prodaš ter po gerlu poženeš.“

„Ne jézi me, Kosána!“

„Oče, ne hudujte se,“ mirí ga sin; „vi me poprej nijste razuméli. Hotel sem reči, da bode po sedaj vse bolje, ker začnem tudi jaz delati.“

„Delati?“ poróga se mu oče; „tudi jaz delam, in vidiš, koliko morem zaslužiti.“

„A jaz se pojdem poštenega rokodelstva učít, oče.“

„Morebiti si kupiš kake gosli ali kaj tacega, ter bodeš prisédal ljudem po ulicah in terjih.“

„Tega ne mislim, nego priden rokodelec hočem biti in pošteno si kruh služiti.“

„A najprej treba, da mene poslušáš, Ivanko.“

„In da tudi pridno delam, kajti delo človeka plemeníti.“

„Ha, ha, ha! Kedo ti je to povedal?“

„Barica je v tej knjigi čitala. Kmalu bodem znal tudi jaz čitati.“

„Zato tedaj sediš po vse dni pri teh bukvah? Kosana, Ivanko bode morbiti še kak dohtar.“

„Samo če pijanec ne bode“, vzdahne Kosana.

Besen je skočil Sodín od peči in poprétíl ženi z debelo pestjó. A naglo si je obladal jezo ter z navadnim glasom rekel: „Pázi, da mi dobodeš kaj jedí, ináče ti vse potárem in zdrobim.“

Uboga žena je bila vajena tacega ropota, zato se tega pretíla nij ustrašila. Zdajci se tiho odpró vrata in deklétce stopi v hižo.

Da-si Ivanku verstníca, bila je na videz vendar še dete; rasti jej ne dá uboštvó, žalost in terpljenje. Dekličina lica so bleda in sterhla; njé oči svedočíjo, da je nekatera solza kanila iz njih. Vendar je bil ubozega otroka obraz ljubeznjiv; žalost in tuga sta mu vtisnili nekaj čudovitega ter črni mehki lasjé ob visocem čelu so to čarobnost še povikševali. Nje obleka je ubožna. Lehka jopica in ponošen robec je jedva branita ozébe ter iz skornov gleda slama na vseh vogléh.

Trepetaje od glada in mraza je prišla deklica v hižo in se najprej ozerla po Sodinu, katerega bi si ne bila želéla v hiži. Bojazljivo je z roke déla pletérko, ter žalostno rekla: „Malo da nijsem ničesa prinesla; ljudje kosti in pepel sami zbirajo ter prodajejo; a kar po ulicah leži, tega je malo in z večíne primrzlo.“

„Lažeš!“ Andrej zaropotá na trepetajoče dekle. „Iskati nijsi hotela, níčeva potepenka, letala si po mestu in igrala se z drugimi otroki!“

„Ne, strije! Kako bi se v takej zimi igrala? Jedla uže tudi nijsem nič od dávi.“

„Ahà, zato si zdaj domóv jest priletela! Pazi, da odideš ter se ne poverneš, predno ne nabereš polne pletérke.“

„Grem, strije“ — zajoče dekle, „a dajte mi poprej“ —

„Kaj bi ti dal?“ zakriči Sodín.

„Ne mnogo; samo drobtinico kruha, ker sem jako lačna.“

„Kruha? Misliš li, da meni kruh tukaj za pečjo raste? Zakaj ne prosíš gredóč?“

„Prosjáčiti ne morem!“

„Pretežavno ti je, kaj? Ali je taka gospodičina prelepa, da bi prosila?“

„Prosjáčila še nijsem nikoli.“

„Zdaj začni! Pómni me, kar ti povem. Do zdaj sem te zastonj redil in skerbél zá-te —“

„Bog vam poverne —“

„Tega ne utegnem čakati. Še moreš pri naš ostati, z nami jesti, tudi ti po sedàj nij treba kostij in pepela pobirati, a da mi vsak dan prineseš po dvajsetíco, — slišíš, vsak dan!“

„Po dvajsetíco vsak dan!“ vzdahne dekle, „kde jo dobodem?“

„Tega bodi tebe skerb.“

„Strije, jaz ne vem, kako bi na dan toliko príslužila; naši znanci so sami ubožni ljudje, a meni imovíti meščani dela ne dadé.“

„Dadé ali ne dadé! Kar sem rekel, to sem rekel.“

„Oče,“ tolaži sin, „zakaj zahtevate, kar ne more biti?“

„Móli, ti lenuh,“ nanj Sodín zarohní ter udari s pestjó ob mizo.

„Mirúj!“ poprosi mati; „ne delaj tacega hrupa; sosedje bodo mislili, da si zopet pijan.“

„Sosedje naj vrabec vzame!“ zakriči Sodín, kar dlje tem serditejši; „tu sem jaz gospodar, in kakor jaz rečem, tako bodi! Od denes da mi prinese vsak dan po dvajsetico, ináče pojde skozi vrata.“

„Oh, ne bodite tako neusmiljeni meni ubogej siroti. Pogledite, roki sta mi uže premerli od mraza, perstje so terdi in otekli, ker berskam ves dan po snegu, in lačna sem, da jedva sôpem. Ne podite me iz hiže.“

In trepetajóč je ozeblí ročici povzdignila ter prosila milosti.

„Idi!“ on spet zakriči, „idi ven, ter nikoli se mi ne prikaži brez novcev! Prosijáči, kradi ali — —“

„Strijc! nemate li človeškega serca? Ali niste oče?“

„Kaj? tudi protivila se mi bodeš? Pojdi, ali — —“

In z grozečo povzdigneno roko hoče mahnoti ubogo siroto; a Ivanko, hiter kakor misel, skoči mej njíju ter prestréze očetin udarec, rekoč: „tépsti je ne smeta.“

V tej jezi zgrabi Andrej sinú ter ga verže ob tla, da je malo ne dušo izpustil. Kosana mu skoči na pomoč, a Barica preplašena pobegne iz hiže.

Ostavimo razdraženega divjaka njegovej besnosti, v katerej je po navadi terl in lomil, kar mu je prišlo v roko.

Sosedje so bili tega navajeni, zato ga niso poslušali.

Ko je vse polomil, vzel je pleterko, katero je bila Barica ostávila, ter šel ž njo v bližnjo tabakárnico, kder je vse prodal za male novce in zapil na žgánji.

II.

Barica nij bila v tacem uboštvu rojena, v kakoršnem je zdaj živela. Nje roditelja sta bila izmej imovitejših meščanov.

Oče, Martin Sirek, priden stolár, bil je v Terstu v tovarištvo stopil z Jurijem Terčkom. Oba sta bila dobra delavca, in ker sta po vsem mestu lepó slovéla, dobivala sta toliko posla, da poleg vse delavnosti nijsta mogla vsega po redu zverševati. Noč in dan sta delala. Rastoča imovina ju je še bolj priganjala delati in hraniti. Snovala sta uže čertež, kako bi postavila veliko tovarno stolarskega blaga. A po nesreči se ta čertež nij zveršil. Martin je res bil ves pošten mož; a jedne, malo ne vsem delavcem navadne, slabosti se nij mogel odtresti: svoje glávosti.

Necega dne Jurij in Martin začneta prepír, ki bi se bil hitro pomiril, da se je ta ali ón kolikaj udal. Ali oba sta hotela po svoje, in tako se je porodilo od prepíra sovraštvo, ki je do čista razrušilo njíju dozdanzo obertniško pogodbo. Ta in ón je potem izkušal ljudi, katerim sta poprej skupaj delala, nasprotniku odvernoti in sebi ohraniti; drug je družemu zapreke delal in nižjo ceno ponujal; naposled je eden izmej njíju bil prisiljen omagati. Ta osoda je zadela Martina. Bil je namreč oženjen, in trebalo je skerbeti za ženo in troje otrok; a Jurij je samóval. Verhu tega je bil Jurij mnogo derznejši, in zato se nij ognil ničesa, kar bi njegovemu prejšnjemu prijatelju utegnilo biti na kvaru. Ko mine leto dníj, bil je res Martin ves uničen.

Kar si je bil prihranil, vse so mu požerle vsakdanje potrebe; delo, ki ga je še dobil, bilo mu je malo ne na kvaro, ker nij smel draže prodajati nego li Jurij. Tako je Martin oubožal. A za pomagača delati v mestu, kder je bil poprej sam svoj, to se mu nij moglo hoteti. Jurij je vedel, kako mu je in kakšen človek je, ter da bi ga še malo razdražil, ponudi mu dela. To ga je krenilo, da je vse prodal, kar je še imel, ter odšel iz Tersta, da bi si drugde iskal kruha.

Obtorej se je Jurij hitro iznebil svojega nasprotnika in sebi dobro ime pripravil. Kmalu potem se je tudi poročil z bogato deklico, s katero je priženil mnogo novcev, ki je z njimi svoje obertstvo tako razširil, da mu je za leto dnij uže delalo do 40 delavcev. A po mestu se je vendar govorilo, da Jurij nij srečen ter da ga tare neka tajna žalost, od kar je njega poprejšnji prijatelj šel iz mesta.

Martin je odpotoval na Dunaj in tam k velicemu stolarskemu mojstru stopil v delo. Zaslužek je bil res majhen, a njegova pridna gospodinja je tako pazljivo vsak novce porabila, da so imeli, česar je bilo za silo treba, ter v snažnem prebivališču stanovali. Martinovi otroci so lepo rastli; Barica in Jarnej sta se šolala v bližnji šoli; a Štefan, še premajhen, bil je doma pri materi. Pet let je tako minolo. Necega jutra delavci nenadoma dobodo tovarno zaperto. Velike izgube so bile zadele mojstra in zato je pobegnol. Martin in obilo tovarišev z njim je bilo brez dela in brez nobenega zaslužka. Povsod je iskal dela, a nikder ga nij dobil, ker se jih je preveč oglašalo zanje. Živež se je tudi podražil in zato je Martin bil sè svojo družino zopet v največjem uboštvu. Barica in Jarnej sta bila prisiljena iz šole ostati. Deklica je stopila v 12. leto in hodila k švelji, kder je vsak teden zaslužila nekaj malega novcev; Jarnej je dobil delo z malo plačo pri kupci. Ali to nij bilo dovolj vsakdanjim potrebam; stanovanja uže nijso mogli plačevati in zato jih je zapodil črez mesec dnij gospodar izpod strehe.

Martinu je zdaj bilo iskati manjšega stanovanja, kakoršno se je našlo samo v daljnih nesnažnih ulicah. Dve majheni, toliko da ne pod zemljo ležeči izbici na dvorišči poderte kože sta bili potem njih prebivališče. Sosedovali so z njim sami surovi delavci najnižje verste, kakoršnih je dovolj v vsacem mestu ter se navadno zovó mestna derhal. Upal je, kadar delo dobode, preseliti se v lepše stanovanje. A dela nij dobil, in v tem je hud sovražnik prišel v mesto, zlobna kužna bolezen kolera.

Cele družine so odmerle za njó. Neprestano so derdráli vozovi z merličii po praznih ulicah ter neprestano so nosili slabo zbite kerste (truge) v oddaljene mestne kraje, kder je kolera največ ljudij pobrala; kajti ubožni prebivalci ondukaj nijso imeli čistega zraka in zdrave hrane.

Necega jutra izboli Martin, o poludne je bil uže mertev, ter predno se je zmračilo, pridruži mu smert tudi ženo in oba sinova. Barica sama je ostala sirota, in sosedje nijso znali, kaj bi od nje počeli. Nij imela ni sorodnikov ni prijateljev ni žive duše na vsem božjem svétu.

Andrej Sodin, ki je stanoval baš v tistem hramu, reče, da k sebi vzame siroto, ako ž njo dobode tudi pohištvo in kar je še ostalo po njenih roditeljih. To se je oznanilo oblastvu, ki je pregledalo Sodinovo stanovanje ter priterdilo v to ponudbo. Deklico so tolažili, naj bi se ne žalostila, ker je tako hitro našla ljudi, kateri bodo za njo skerbeli.

Barica je Sodina uže poznala; kajti često ga je videla, kako je pijan kolo-vrtil mimo njih vrat sam soboj mermraje, prepevaje ali preklinjaje. Vedno se ga je izogibala in bala. Da bi jo potolažili, zato so jej rekli, da bode po noči na deskah spala, a po dnevi da Andreja nikoli nij doma ter se ga jej nikakor nij treba nič bati.

S težkim srcem je Barica na to pristala. Kosana in Ivanko sta jej hitro omiléla. Ubogej ženi je pomagala, tolažila jo in ljubila, kakor svojo si mater, in Ivanku je tudi bila tako prijaznjíva, da jo je vselej slúšal. Poprej je po vse dni tekal po ulicah, a zdaj je često vzel knjižico, ker v šolo nij hodil. Začela ga je Barica učiti čítanja in pisanja, kolikor je sama znala. Deček se je veselo učil in tudi hvaležen je bil o náuku. V pričo njega dekletu nihče nij smel nič žalega storiti; niti očetu se je nij bal zagovarjati.

Kakor sta bila Kosana in Ivanko prijaznjíva Barici, tako hudoben in surov je bil gospodar Andrej. Ko je pohištvo poprodal ter zapil, préko je gledal deklico in z nevoljo jej prirékal, da jo zastonj hrani. Od švelje, kder je poprej delala, uže nij dela dobivala, ker nij hotela imeti take sirote. Od tedaj je bila prisiljena, s pleterko po ulicah in smetiščih pobirati pepel, kostí in drugo sodergo, kakoršna se po mestih zbira in prodaje. Če je prinesla pleterko polno, vse dobro, a če ne, bilo je poslušati grenke besede.

Vendar tako neusmiljen Sodin poprej še nikoli nij bil, da bi jo bil hotel kar izpod strehe zapoditi, kakor je zdaj pretíl.

III.

Prestrašena je Barica bežala iz hiže. Tékar (še le) na ulici izza vóгла se je ozerla, ali je Sodin ne loví. Ker nikogar nij videla za soboj, minól je je strah, a čutila je tem bridkéje glad in zimo.

S to roko se je ob steno operla a óno položila na nemirno serce, kakor bi mu hotela naglo utripanje utéšiti, in premišljevala: kam? —

O tem vprašanji si nij odgovorila, nego šla brez namere proti vélikej ulici. Kakor je vse mirno in tiho bilo po stranskih ulicah, tako je tukaj vse živelo. Noč in dan se je terlo ljudj vsake verste, gosposkih in ubožnih. Zjutraj je šel delavec po svojem delu, zvečer se je vračal k družini, a po dnevi je mergolélo kupcev in prodajalcev od vseh stranj.

Ko je Barica prišla v to ulico, vzdramila se je iz otožnih mislij, kakor iz terdega spanja ter čudljivo gledala množino mimo gredočih ljudj in verste krasnih poslopij, iz katerih so tu ter tam uže lesketale svitle luči.

Bilo je na večer, mračílo se je, in po ulicah so svetilnice prižigali.

Kam? —

Kar v serce jo je zbodlo, ko se je spómnela sirota, da brez dvajsetice ne sme priti domóv. Bila je prisiljena ali na ulici pod milim nebom prenočiti, ali se izdati surovemu Sodinu. Kam bi šla po toliko novecev?

Kam? —

Prosjáčiti nij znala, in ako bi tudi poskusila prosèč stégniti ozeblo roko, ali je ne bi povsod osorno odvráčali?

Kradi! tako je rekel Sodin. „Rajša umerjem!“ misli si deklica.

V tej tugi je prišla do kerčme, iz katere je bučala vesela pesen. Dobro je slišala besede:

Brez skerbí — vsak živí,

Kdor vesel je, kakor mi.

Zdelo se je, da je mej petjem slišala zvenketanje kozarcev in hrup, kakor na plesu.

„Tukaj so veseli in srečni“, reče Barica, „a jaz sem lačna, žalostna in brez strehe. Ako bi li šla semkaj notri? Srečni ljudje bi mi z obraza videli žalost, da bi se me utegnili usmiliti in mi od svoje obilice kaj podariti — morebiti bi si izprosila dvajsetico. Jutri bode skerb bel dragi Bog, ki ne pozabi uboge sirote. Baš je hotela stopiti v pivnico — hram pregrehe in sramote — kar ugleda biriča, ter zbeži po ulici. Biriči so zelo serditi na prosjake, osobito zvečer.

Kam? —

Dete nij vedelo nikamor; a zima je bila kar dlje tem ostrejša in glad silnejši.

Bogato oblečena gospa je prišla po ulici, deklíčko voděč za roko. Obe sta v kožuhih naglo stopali, da ju ne bi zeblo.

„Morebiti je gospa usmiljenega serca“, misli Barica in gre nekaj stopinj bliže k njima; a gospa je naglo svojega otroka k sebi potegnila, kakor bi ga hotela obraniti, da se ga ne bi doteknolo nesrečno bitje, in pospešila je korake.

Sirota Barica, kaj ti je zdaj početi? Mahoma spreletí smeh nje blede otročje lice. „Tam najdem tolažbo in pokoj.“

In kar so jo mogle trudne noge nesti, tako je hitela k cerkvi; hotela je iti vánjo, a bila je zaklenena.

Trudna in s pobitim srcem se zgruzi Barica pri vratih na tla. „O Bog, kdo se me usmili!“ tako vzdáhne ter nasloní glavo na zaperta vrata, sklene roki in tamkaj obleži brez zavestna. Kmalu jo prevlada trud. Mertvecu podobna je ondu ležala; samo zdaj ter zdaj so se ustnice genile, kakor bi kaj govorile. Srečen nasmeh je igral na bledem lici. Barici se je sanjalo ob očetu in materi, in bila je sè svojima bratoma v rajskem veselju. . . .

„Voz, hitro semkaj voz, da ne zmerzne!“ Tako je na biriča klical gospod, ki je našel Barico ter jo hotel sè soboj domov vzeti.

Bil je usmiljen, dobronljiv gospod.

(Konec prihodnjič.)

Bog, vseh ljudij oče.

Solnce se je uže krilo za gorámi in pobiralo še samo poslednje žarke, da razgerne potem černo temó po vsej zemlji ter se tako zverši dan in trudno teló počine od težkega dela. Perotnina odhaja na gredí, ptice se v germovji skrivajo po vejah; vsaka stvar se po svoje spravlja k sladkemu počitku, da se jutri probudí zopet k novemu življenju in veselju. Pastirji in pastirice se pevajóč vračajo domóv, in ko vženó živinico v staje, potem gredó v vežo, kjer se skerbna mati suče, pripravljáje večerjo pridnej družini. Tam za vertom gre konj, delal je ves dan, zato mu je treba, da si počije; za njim hlapec poka z bičem. Vse se vrača

domov ter veselo hiti pod streho ali tja pod zeleno lipo h kaménej mizi, kjer babica z otroki sedi in jim pripoveduje o zlatih časih, ko je še ona bila nežna deklica ter nabirala jaglece in dragoljubce*) po zelenih gozdih in dobravah. — Čuj, iz bližnjega zvonika zapoje „zdrava Marija,“ in vse se odkrije ter moli in pozdravlja presveto gospo, kraljico nebesom in zemlji. Bábica molitev vodi; otroci in ostala družina molijo za njo. Luna se prikaže in razlije svitlobo po vsej zemlji. Tam pod lipo se mi zdi, kakor v cerkvi, kedar je sto in sto

lučic prižganih ter iz pobožnih, vernih sere puhti goreča molitev gôri k prestolu dobrega nebeskega očeta, ki z blagougodnim očesom gleda sem doli na nas, svoje otroke. Zdaj zalesketá nebrojnost svetlih zvezdic gori na nebeskem oboku; vse potihne, samo valovi bližnje reke doli pri sosedovem mlinu šumé in môtijo sveto tišino. Noč je. Lepa pomladajska noč, sijajna in prekrasna, slična ónej pervej nôči, katero sta videla naša prva roditelja v raji, — noč nakičena s cvetjem in vonjavo meseca majnika, z nebrojnimi zvezdicami, s prijazno luno

na nebu in sè sladkimi sanjami na persih nedolžnih otrok. O blagor vam, presrečni otroci, ki zadovoljni včeranjega dne počivate sladko in mirno v posteljicah pod okriljem dobrega nebeskega očeta!

*) Jaglec — gleca, die Schlüsselblume, kar je Gorenjcem „trobentica;“ — dragoljubci = šmárijnice (Maiglöckchen). Ta beseda je navadna med Belimi Kranjci.

Manj zadovoljen minolega dne je bil sirota Jožek tam gori pri svetem znamenji nad vasjó. Truden in spehan je prišel baš v mraku do lesenega križa poleg vélike ceste. Bolita ga uže nôgi od daljne hoje; lačen in žejen je, a nema ničesa, da bi si utolažil glad in žejo. Svoj uborni zveženj, klobuk in palico položí na tla, sede pod sveto razpélo in debele solze se mu uderó po licih. Nikamor se ne vé déti, kajti nikjer nij domá; očeta mu je vzela smert, ko se je še jedva zavedal življenja, in mater — oh, dobro svojo mater je izgubil pred nekoliko tedni. Po širocem svetu od vasí do vasí mu je potovati, da si izprosi skorjico suhega kruha, ter često je treba pod milim nebom spati; a vi, drugi otroci, spite v mehkej posteljici in imate vsega dovolj. Res lepa, krasna noč je nocoj, ali v Jožkovem serci je žalostno, pusto in siromašno. Pozno je uže, vse počiva, povsod je mirno in tiho, samo Jožkovo serce je polno solz, tuge in bolečin. On sam je tam gori pod lesenim križem, ker nema kam svoje glaviice položiti. „O moj Bog, moj Bog!“ zdihuje, „zakaj si me vendar ostavil brez očeta in matere? Uže poprej sem bil sirota, kadar si mi bil vzel dobrega očeta, ali zdaj, ko mi tudi mamico krije hladna gomila, zdaj sem brez nikjer nikogar. Nenam ga, da bi se me usmilit, ako se me ne usmiliš ti, ki si neskončno dober in usmiljen. — O dobra mamica moja, ko se spomnim tebe, vselej me serce zabolí v persih, ker ti si bila tako dobra svojemu Jožku. Ko sem bil še majheno dete, ti si me v naročaji nosila, negovala in ljubila mene, ki sem bil serčece tvoje. Kolikokrat so me tvoja usta lepo učila, naj bodem priden, naj rad molim in izpolnjujem nauke svojih učiteljev. Vse to sem rad storil, draga moja mamica, zató ker si mi bila priserčna, ker sem te ljubil. In kedar si me položila v posteljico, vselej si me z blagoslovljeno vodo pokropila, péla si mi in pri meni čula, dokler nijsem zaspal. Perva si bila zopet pri meni, ko sem zjutraj oči odperl, objela si me in poljubila ter dejála: vstani, vstani, Jožek moj! kedor koli dolgo spi, ta se lenobe naučí. Potlej si me iz postelje vzela, lepo umila in oblekla. In ko je bil oblečen tvoj Jožek, sklenila si mi ročici ter molila z menoj jutranjo molitvico, katere nikdar ne pozabim. Dala si mi potem kruha ter nikoli nijsem bil lačen, dokler si ti živela. O mamica, mamica mila! Zakaj si mi vendar bila tako dobra; ako bi bolj ostro bila z menoj delala, lažej bi zdaj terpel bolečine, siromaštvo in bédó (revo), ki me teró. Kam se li hočem zdaj spustiti? Kje hočem pomoči iskati! Kedó me bode tako ljubil, kakor si me ti? Dragá moja mamica! o prosi, prosi dobrega očeta tam v nebesih, da se usmili tvojega Jožka. Znam, mamica moja, da se ti dobro godí tam gori, kjer se tako lepo svitile zvezdice lesketajo; kajti če samo tja gori pogledam, takój se mi serce nekako tolaži. Nu, in zgoraj je tudi moj oče, o katerem si mi toliko lepega pripovedovala. O kako bi ga rad videl in poznal! Dà, dà, tebi je prijetno, mamica moja, ti nijsi lačna niti žejna; a jaz, — jaz — — tvoj Jožek, meni se godi slabo. Pogledi malo doli svojega Jožka, ter videla bodeš, kako je lačen. In sam, čisto sam sem. Nenam nikogar klicati, nemam se z nikomer igrati. Dolg mi je dan, a še daljša noč, kedar ne morem zaspati. Res li še kaj pómniš mene, svojega Jožka? Ako me nijsi povse ostavila, prosi zame, da najdem usmiljene ljudi, ki mi dadé kruha in stanovanje. Obleke mi tudi kmalu ne bode; jopič, ki mi ga si za god kupila, nosim tukaj v zvéznji, pazim ga, kakor da je od zlata. Čreveljcev nemam. In kedar še to potergam, kaj bode potem, mamica moja? Tako je zdihoval in jokál ubogi Jožek pod svetim znamenjem nad vasjo,

a spodaj v vasi je bilo vse zadovoljno ter vse je mirno in sladko spalo. Naposled tudi njega sèn premôre; tisoč sladkih spominov iz ône zlate dôbe, ko je še mamica živela pri njem, leglo mu je mahoma na serce, zvêzenj déne pod glavo, ter kmalu čversto zaspí. Noč, ôna noč, ki pokriva toliko srečnih, v obilnosti živôčih ljudíj, zazibala je tudi njega v sladek sèn. Često so se mu usta v spanji nasmehnila, baš tako, kakor bi bila njegova mamica poleg njega. In gledí, zvezdica na nebu se uterne ter zletí doli pod razpélo, kjer je ležal sirota Jožek.

* * *

Uže se daní. Solnce počasu priplava izza visokih gor, razliváje svoje svitlé, vse ogrevajoče žarke po hribih in dolinah. Spodaj po vasi biva vse živeje. Iz bližnjega zvonika se oglási zvon, vabeč ljudi k svetej maši. Ptíčice vstajejo z vej, perotnina léta z gredíj, staje se odpirajo, pastirji piskajo, krave in voli rukajo: vse je zopet živo in veselo. Tudi sirota Jožek se prebudí, skoči hitro na noge, poklekne pred sveto razpélo ter moli: „O Bog! vidim vesele ptíčice, ki ne orjó niti ne sejejo niti ženjó, a vendar je hrani tvoja sveta roka. Vidim červa, ki se plazi po debelem prahu, a čuva ga tvoja sveta roka, da ga nihée ne po-teptá. Vse, kar živí pod milim nebom, vse hraniš ti, ki si ôce vsem stvarém. Tudi mene ti ne pozabiš, zato ne, ker me si na svet postavil. Grem tedaj, da si poiščem dela, a ti moj Bog, blagoslovi vse, kar začnem, ter ne daj, da bi te kedaj pozabil!“

To rekši dene klobuk na glavo, vzame zvêzenj in palico v roko, ter gre veselo, kamor ga ôči vodijo.

Vse na svetu se izpremení, tako je tudi Jožek bil pozneje verl mladenič in potlej môž, ki je pridno delal ter vse svoje življenje molil Boga. Godilo se mu je dobro. Okolo njegove hiže nij bilo pusto. Vse je živelo zadovoljno in veselo. Na njegovem dvorišči konji herskajo in razgetajo, voli in krave rukajo, petelini pojó, kure kakotajo, gosí gogôčejo, ovce bleketajo in koze mekéčejo. A pred hižo vesel skače nežen deček, prihodnji gospodar velíke imovine.

Bog je ôce vseh ljudíj,

Hváli ga in môli tí!

Ivan T.

Veseli otrok.

Povsôdi, kamor se ožrêm,

Cvetíce vže cvetó,

Veselo vse je, písano,

Prekrasno in lepó;

Zatorej dajte mi, da grém

Nabirat si cvetíc,

Doklér še mlad sem in vesel,

Rudecíh, zdravíh líc.

Po logih, gajih žvergolé

Vesele ptíčice,

Po travnikih mi pisanih

Brenčé bučélíce;

Metuljci ferfolévajo,

Živalce prelepé:

Oh dajte mi, naj ž njimi se

Raduje mi sercé.

Veselje, radost je povsod,

Kar mi dozrè okó,

Na travnike, v zeleni gozd

Tovariši, z menó!

Cvetíce ljube tergajmo,

Doklér pomlad cvetè,

In s pticami prepévajmo

Tam pésence sladké.

Ivan T.

Zlata vodila modremu življenju.

(Nabral L. Jurinec.)

1. Mej vsemi čednostmi je ponižnost najlepša. Ponižnost ne želi svoje česti in slave, a vendar je ima obilo. Ponižnost je cvetica, ki na skrivnem cvete, a njen duh se daleč okolo razširja.

2. Kedar bližnjega vidiš v potrebi in stiski, pomagaj in polajšaj mu breme, kolikor najbolj moreš. Kedór rad dobro stori, ta živi po volji božjej.

3. Oprostiti je lepo, a še mnogo lepše je, prositi oprostbe.

4. Nikedar ne išči pravice z lažami in zvijačami; kajti lažnjivcu se ne le nič ne verjame, nego tudi vsem ljudem se pristudi.

5. Kedar si kruha režeš, ne pozabi o njem Boga zahvaliti. Vse darí, ktere imamo od Boga, uživajmo s hvaležnim srcem.

6. Lehko se veseli in mirno spi pravičnik, ker mu je vest mirna; a hudobnež se derži britko in potuhneno.

7. Plemenite želje so blagoduš cvet, a plemenita déla njih sladki sad. Lep je cvet, a še boljši je sad.

8. Poterpežljivost je steber, ki vse križe in béde (nadloge) terdno k višku derži.

9. Nikoli ne govori o stvaréh, katerih ne umeješ; kajti bolje molčati, nego-li neumno gólčati. *)

10. Vse obračaj modro in pravično; nikoli ne daj strásti nad soboj gospodariti; sramuj se zlih dél, ljubi pravico, kakor beli dan; tega ti ne bode nikoli žal.

11. Ni čast ni bogastvo, niti ne učenost človeka vselej ne osrčí; le krepóst nam dáje pravo srečo. Krepóst z nami živi in z nami gre tudi na ón kraj groba.

12. Ne prenaqljúj se v govorjenji; rajši govori vselej premišljeno; ne-premišljena beseda je letéca strela, ki lahko ráni, a nazaj se ne dá poklicati.

13. Pekoča vest je strahovita čut človeku v nádriji, moreča vsako veselje na svetu in prestvarjajoča tudi najmanjše béde v peklensko življenje.

14. Obleka ne dela človeka ni bogatejšega ni čestitljivejšega in modrejšega. Kedor hvale išče z obleko ali z drugo prazno stvarjó, kaže, da ima prevzetno in napihнено serce.

15. Bodi vselej odkrit v govorjenji. Nikedar ne govori drugače, nego-li misliš. Odkrito serce vsacemu, in osobito mladini najlepše prístoji.

16. Pázi se napuha in ošabnosti, ako hočeš kedaj srečen biti, ker napuhu je padec za petáma. Kedór visoko leta, nizko sede.

17. Bodi pokoren vsem, kateri ti dobro hoté; nepokorščina človeka rine v hudobnost in večno pogubo.

18. Pázi se prevzetnosti; zakaj prevzetnež pade in se pogrezne, ter nikogar ne bode, kedór bi ga vzdignil.

(Konec prihodnjič.)

*) Beseda verlo dobra, po Štirskem navadna, ter znači: govoriti.

Tesarstvo.

Brez dvojbe je tesarstvo izmed najstarejših rokodelstev, ker terdno stoji resnica, da se je poznalo tesarstvo uže ob tistem času, kedar so si ljudje narejali hiže in kolibice ob stebli in ogrankih. Res je tesarstvo tem bolj napredovalo, čim so ljudje bolj izuméváli in vzverševali tesarsko orodje. V sedanjem času uže nij dovolj, da tesar les za poslopje vé samo otesati, obrezati in zložiti; njemu je potrebno znati poslopja po načertih zidati, in tudi treba da take načerte zna sam narejati in risati; kajti često mu je hiže, cerkve itd. samemu v delo prevzemati. Tesarski učenci so navadno po tri leta v nauku, a ne plačujejo za uk ničesa, nego takój samí delajo za plačilo. Po zakonih ne bi smel tesar v poslopji delati ob lesu ničesa, kar bi trebalo, da se z gvozdi (žebli) pribije, ali s klejem zalépi (zalima), ker to je uže mizarjevo delo, nu po zdanjem zakonu ob obertnej svobodi vse to more sam narediti, ako zna.

Najumételjnejša tesarska dela so tista vesíva (Hängewerk) in odpirala (Sprengwerk), katera potrebujemo v mostove brez stopov in v strehe na velicih poslopjih, n. pr. pri cerkvah in velikih dvoranah, pri katerih se stopovi ne smejo podpirati s posebnimi zidovi. Posamezni deli takih vesív so tako umno sestavljeni in povezani, da drug družega kar nosi ter da ni tedaj ne popuščajo, kedar se kaj posebno težkega ná-nje naloží.

Po navadi tesarji z višave góvore govore in zdravijce napijajo, kedar dogotové kako visoko poslopje, n. pr. zvonike. Taki govori so zanimivi, ako je govornik zna dobro sestaviti, ter se navadno okončavajo sè zdravijco deželnemu vladarju, duhovnej in svetóvnej oblasti, gospodarju novega poslopja itd. Kedar na streho prvo zvezo postavijo, denó tesarji po navadi ná-njo kako vejo s trakovi in robci, katere jim gospodar podarí. Tedaj tesarji želé vsem prihodnjim stanovalcem nove hiže dolgo in veselo življenje, ter da vsi, kedar se presélijo iz te hiže, pridejo v tisto hižo, katera se nikoli ne podere.

Da-si tesarji opravljajo zeló težka in opasna (nevarna) dela, vendar nemajo obilo orodja. Vse svoje orodje tesar k delu nosi v majhinej, lesenej skrinjici: sekíro, bradvo, dleta, pilo, sveder, ravnalo (kolomér), vervco in kladivo.

Kraljeva gomila.

Ko so zahodnji Gotje potovali skozi Italijo, seléč se v Afriko, nenadoma na potu umré njihov kralj Alarih, katerega so zeló čestili. Reko Busento, katera teče mimo mesta Kosence, obrnili so iz stare struge v novo, nalašč izkopano. Sredi stare struge so svojim ujétnikom zapovedali izkopati jamo, v katero so zagrebli kralja in še mnogo, mnogo drugih dragocenostij. Potem so zopet reko v staro strugo zasuknili in pomorili vse, kar jih je kralju gomilo kopalo.

Franjo Eržen.

Lisica in petelin.

(Basen.)

Gladna (lačna) lisica sliši o polu noči na visocem drevesu petelina peti. Rada bi se z njegovo pečenko mastila, a drevo je previsoko da ne more do njega priti. Poprime se zvi-jače. — „Ej kako si lep, dragi moj petelin; samo tega ne umejem, da se ti hoče tako zgodaj peti!“

„Jaz naznanujem dan,“ reče petelin. —

„Kaj, dan?“ čudi se lisica, „anti je še temá in ljudje tudi

še spé.“ —

„Tega li še ne veš,“ odgovori petelin, „da mi uže rano vemo za dan, ter ga s kuropénjem oznanjamo?“

„To je krasno,“ reče lisica, „to samo proroki vedó! O dragi moj petelin, kako lepo si bil točkar (ravno kar) zapel. Zopet zapoj, da bi te slišala!“

Ko petelin drugič zapoje, začela je lisica pod drevesom plesati. — „A zakaj plešesh?“ vpraša jo petelin. — Lisica odgovori: „Ti poješ, a jaz treba da plešem od velicega veselja. Tvoje krasno petje me k plesu izpodbuja. Ne lažem, ako rečem, da si ti mej vsemi ptiči prvi. Ti je nadkriljuješ sè svojim lepim perjem, sè svojim miloglasnim petjem, a najbolje s tem, ker znaš tudi prorokovati. O pridi doli k meni, mili ptič, da te objamem in poljubim!“

Petelinu ugaja pohvala zvite laskávke in res zleti z drevesa doli k lisici. Takój ga lisica popade, nasmehne se mu in reče: „Nijsi ti prorok ne! Da si ti prorok, to bi znal, da te jaz nikakor ne želim objeti in poljubiti, nego da te želim pojesti. Zdajci mu odgrizne glavo in požré budalastega petelina.

Ne verjemi ónim, ki se ti dobrikajo! Naj ti tudi izkušajo ugajati, vendar ti kopljó jamo, da te pogubé.

Pririodopisno-natoroznansko polje.

S e r n a.

(S podobo.)

Serna (*Cervus capréolus*) ima po letu rujavo, po zimi rudečkasto-sivo dlako z belo liso zadaj na stegnih. Takisto ima belo liso tudi na vsakej strani gornje ustne, a podbradek je bel. Mladiči so lisasti. Dobodo se tudi vse bele serne, lisaste, in še kar svitlo černe; a to je zelo redka prikazen. Sernjak nosi na glavi kratka rogova, navadno s tremi parožiči, ki mu pozno jeseni odpadeta, a po zimi iz nova zrasteta. Trup je poln in okrogel, lepo vzrastel in zalit brez repa. Glava je majhena, ima kratek, prisekan gobček in velike, prijazne oči. Noge so tenke in visoke z majhenimi párkljenci. Sernjakov rog nij votel, kakor je na primer ovčji, kozji ali govčji rog, nego iz cela je ter stoji na čelnih rožnicah, in kedar se jame sušiti na kórenu, tedaj se odlupi in odpade. Tudi starim sernam časi začno rogovi rasti; a to je vendar redkejša prikazen.

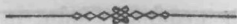
Serna je najlepša ter najljubeznjivejša žival naših gozdov. Prijetno jo je gledati, kedar se pase, plaho se ozirajoč na vse kraje. Pri nas prebiva po vseh večjih gozdih, vendar mnogo rajša po listnatih nego-li po jelôvih; tudi jej gora je milejša od ravnine. Po letu se paséva po višavah, ob velikej zimi pride v nižave. Prederzno skače preko širokih rôvov in visokih plotov, preplava tudi široke vode in se spretno spenja po stermem skalovji. Nizki močvirnati kraji jej ne ugájajo. Najljubši so jej taki svitli gozdje, kodar je slabéjša zemlja in raste obilo kopinja, blizu kacega polja.

Serna je vesela, družna žival; navadno vodi sernjak svojo rodovino, rekše po dve ali tri serne sè zadnjimi mladiči. Jeseni se sernjaki mej soboj terdo bojujejo: zaletavajo in terkajo se, kakor kozli. Po letu serna ostavi družbo in poišče si skrovne goščave ter ondu skotí po eno, starejša serna tudi po dvoje ali še po troje sèrnet. Mladiči so zelo prijetne in ljubke živalce; kmalu skakajo za materjo, ki je neizrecno ljubi ter ná-nje pazi in zá-nje bolj skerbí, nego li zá-se. Ob najmanjšej opásnosti (nevarnosti) dá znamenje, da se je treba skriti, če sernè še ne more bežati za njó. Ako jej človek mladíča vzame, gre za njim in žalostno joka po izgubljenem otroku. Ko je sernè malo odrastlo, poišče starka zopet družbe, ter véde (pelje) mladíča sernjaku, ki ga je zelo vesel.

Serna si na paši izbira mlada in sočna zélišča in berstje; rada tudi sol liže, a poleg tega potrebuje čiste vode.

Serne streljajo zaradi dobrega mesa, kože, dlake in rogovja. Tudi volkovi, divje mačke, risi, lisice in še kune je davijo ter koljó.

Sernèta so zelo krotka, in človeka se tako privadijo, da potem uže ne gredó od njega. Spremljajo ga povesod, in tudi sama hodijo v gozd, od kodar se zopet vračajo. A sernjak navadno ostane divji, derzovit in potuhnen; napada tudi človeka, posebno ženske in otroke.

Jezikoslovne stvari.

Hiža. — Obliko „hiža“ zato pišemo, ker je starejša in pravilnejša, obtorej boljša ter tudi mnogo mnogo razširneje v navadi nego li „hiša“; kajti hiža (hyža) je rabila že našim davnim dedom, in tudi novim Slovencem še zdaj rabi, kodar jim tujstvo nij pregloboko v mozeg seglo; navadna je namreč po nekaterih krajih štirskre deže (Danjko, Murko), tudi mej ogerskimi in hervatskimi Slovenci in mej belimi Kranjci; verhu tega je (brez sooblike „hiša“) običajna Serbom, Rusom, Slovakom, Poljcem in gorénjim Serbom; znana je bila tudi starim Čehom. — Oblika „hiša“ živí stisnena v mnogo ožjih mejah slovanskega sveta. Miklošič jo v svojem staroslovenskem slovarji iz spomeníkov poprejšnje dobe imenuje samo jeden krat, najdeno v poznem glagolskem spisu 16. veka; a znano je, da v novejših glagolskih rokopisih jezik uže nema prvotne čistote; navadna je dalje kranjskim, koroškim in štirskim Slovencem, a Štircem ondo, kodar so bliže Nemcev, ter tudi Čehom, od nekda z Nemci živóćim, rabi zdaj in rabila je (poleg sooblike: chyže) od precěj starih časov, Jungmann. — Obliko „hyz-, hyž-“ nahajamo v *starej slovenščini*: hyžü m., hyzič m., hyzina f., hyzinica f., hyzinica f., hyža f., hyžina f., hyžica f., hyžda f. Haus, Kammer, Zelle, Miklošič v staroslovenskem slovarji; *beli Kranjci* govoré: hiža das Haus, hiz m. hölzerner Keller im Weingarten (kar je Dolenjcem hram); v *ogerskej slovenščini* čitamo: vu hižo svojo; vu hižo njihovo; idi vu hižo; hižo na pečini; k onoj hiži; hižo na pesek; vu hižo ono, Kuzmič (Luk. X, 38; Mark. VIII, 3, II, 11; Mat. VII, 24, 25, 26, 27) itd.; v *hervatskej slovenščini*: hižah, hiže, hižu, Habledić (Pervi ota našega Adama greh 15, 17, 451) itd., hiža Haus, hižica Häuschen, Hütte, hižni adj., hižba grosses Haus, Habledić v svojem slovarji; hiža, hižica, Belostenec; hiža, hižica, hižička, Jambrešić; v *serbščini*: hiža, hižica, Mikalja; hižina Kammer, Vuk v rječniku; *ruski*: hižina, malaja, bédnaja izba; *staro-češki*: vam vyžehaju dvory, chyžice, rokopis kraljedvorski; *slovaški*: chyža, chyžka, Jungmann; *poljski*: chyz, hyz, chyza, chyzuk, chyzeczek, chyža, chyžuk, chyžeczek, Linde; *gorénje serbski*: khěža, Miklošič v staroslov. slovarji na 1102. strani.

Razne stvari.

Drobtine.

(Dan) in noć imata skupaj 24 ur. Vsak dan ima svoje štiri dōbe: jutro, póludne, večer in noć. Dan se začénja s polunoćjo in ž njo ga je potem tudi zopet konec. Ob dvanajstih po noći je polunoć. Imamo délovnike, nedelje in praznike. Délovniki so dnevi, ob katerih smemo delati; ob nedeljah

in praznikih ne smemo delati; te dñi počívamo, hodimo v cerkev in molimo Boga. Vsak dan bodite boljši, umnejši in pametnejši.

(Kedar se ti noge poté) vze-mi in stolci drobne hrastove skorje ali še bolje šišek; posiplji s tem prahom nogavice ali obvoje vsak drugi ali tretji dan, in noge se ti ne bodo potíle,

(Deklica, ki samo po noči vidi.) V Parizu živi osemnajst let stara deklica, ki samo po noči vidi. Deklica čita in dela v najtemnejšji noči vse to, kar zdravi ljudje delajo po dnevi in pri luči. Kedar solnce posije, takoj jo oči zabolé, da jih je prisiljena zapreti, ter ničesa ne vidi. Po dnevi nosi gosto naličje čez obraz.

Uganke.

1) Koliko bi iznesla dva petelina v štirih letih, ako bi od vsacega dobil na leto 1 gld.

2) Imam tovarišico, ki me povsod spremlja, naj grem naprej ali nazaj; nikoli ž njo ne govorim, a vender se je ne iznebim. Kdo je?

3) Kateri človek naprej gleda, a nazaj vidi?

4) Gorí in gori, a nikdar ne zgori. Kaj je to?

Računska naloga.

Neki oče premišljuje svojo starost, in jo primerja letom svojega dobríčko doraslega sina, najde, da je uže trikrat toliko star, kolikor njegov sin. Ej! misli si, za 16 let bode vendar samo še enkrat toliko star, kolikor bode moj sin. — Koliko je oče, koliko je sin star?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Odgonetke ugank in rešitev zabavnih nalog v 4. listu „Vertca“.

Odgonetke ugank: 1. v Zemunu; čuje se v Serbijo, Hervatsko in Ogersko; 2. Oni, ki pade z mize, ker je poprej na tleh; 3. Rak; 4. Mesec.

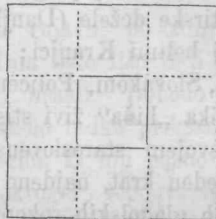
Rešitev zabavnih nalog:

I. Pri *a* se začne in se vleče do *b*, potem samo do *sredine*, od tu se gre do *a*, vleče se dalje gori do *c*, potem zopet doli do *sredine*, dalje gori do *d*, ta čerka se zveže s čerko *c*, vleče se dalje do *e*, potem dalje do *d*, ki se naposled zveže s čerko *b*.

To nalogo so prav rešili: Gg. Franc Tomšič, kap. v Koprivi; Marko Kovšca, učit. v Selcih; And. Vrabel, učit. pri sv. Lovrenci; Alojzi Škoda, kolar v Čateži p. Trebnjem; Jan. Miglič v Ločah; Ant. Zobec in Jož.

Kljun, dijaka v Ljubljani; Franc Junec in Ant. Dolenc, učenca v Planini; Albin Belar in Drag. Kosem, učenca v Ljubljani. — Alojzija Pečar na Kerki; Marijca Maličeva in Milica Blinčeva v Vinici. — (Tu nam je opómneti, da je mnogo rešilcev pri tej nalogi čerti *ad* in *cb* križalo, a to je napačno, ker se ne sme nobena čerta potegniti preko druge uže narejene.)

II.

Pike pomenijo izbrisane čerte.

To nalogo so prav rešili: Gg. And. Vrabel, učit. pri sv. Lovrenci; Marko Kovšca, učitelj v Selcih; Jan. Miglič v Ločah; Jos. Srebrnič v Čepovanu; Adolf Pracni v Starem tergu p. Loža; Zvonimir Porekar, učit. pripr. v Mariboru; Jož. Kljun in Anton Zobec, dijaka v Ljublj.; Janko Šumi in Ant. Likozar, dijaka v Kranji; Heljeodor Kromi, učenec v Laščah; Jos. Štritof, Franjo Urbas, Avg. Šemic in Anton Šarec, učenci v Planini, Ljud. Ševar, Drag. Kosem in Albin Belar, učenci v Ljubljani. — Gospodičina Terezija Ballogh v Ajdovščini; Marijca Maličeva in Milica Blinčeva v Vinici.

LISTNICA. Gg. K. G. v R.: Po naključji smo na Vašo rešitev pozabili. Jako nas veseli, da se tako trudoljubivo učite našega milega slov. jezika. Le tako napredvajte, da bomo imeli ne samo pisateljev, ampak tudi pisateljice slovenskih. — Jos. J. v Ljublj.: Čeških pesnic ne moremo priobčevati, ker naša mladina, za katero pišemo „Vertec“, ne umeje češkega jezika. Pišite raje slovenski. — V. J. v R.: Nekoliko pride prihodnjič na versto. Da ste nam zdravi!

Vse naše čest. gg. pisatelje, ki nam pišejo daljše stvari za „Vertec“, prosimo, naj pišejo na pregáneno polo, katere polovica je prazna, ali pa naj ob kraji pusté vsaj za dva persta prostora, da nam tako popravljanje rokopisov olajšajo.

Ker se je uredništvo „Vertca“ preselilo v špitalske ulice hž. štev. 273, prosimo, naj se nam vprihodnje pošiljajo tu sèm vsa naročila in rokopisi.

„Uredništvo“.

Denašnjemu listu je pridljana posebna podoba v prilogi.

Izdatelj, založnik in urednik Ivan Tomšić — Tisk Egerjev v Ljubljani.